

ческите общности по същество е и създаването на т. нар. **школи за активистки** - за млади туркини, за младо българо-мохамеданки и за млади циганки. В школите за активистки се провежда широка и системна дейност да издигане общата и битовата култура на младите циганки, за формиране у тях на обществено-политическо самочувствие, за изграждане у тях на съвременни качества като бъдещи съпруги и майки, и други такива, които в своята цялост формираха сред младите циганки истински отряди от жени със съвременен възпитание и поглед върху живота.

Специфизираната дейност на Отечествения фронт показва значително по-голяма ефективност, поради което тя не само се търпи от страна на ЦК на БКП, но и се възприема от същия, макар и в други конкретни форми. На практика ЦК на БКП се принуждава да възстанови специалните си звена за работа с етническите общности и конкретно с ромите. Първоначално това става чрез включване на тези звена в съответен отдел на ЦК на БКП. По-късно, и особено по време на "възродителния процес", е създаден и самостоятелен отдел за работа с етническите общности, - разбира се, през призмата на създадената тогава особена действителност в страната. В такава насока, макар и с далеч по-ограничени мащаби, се работи и по линия на Комсомола и профсъюзите.

Казаното дава основания да се направи един обобщаващ извод. Започналите общодемократични промени на и след 9 септември 1944 год. внасят сериозен прелом в живота на ромското население в България. С утвърждаването на култовщината, авторитаризма и партокрацията като идеология и практика обаче, тези промени се подлагат на системна деформация, в резултат на която се полага началото на един особен и крайно противоречив период в живота на ромите в нашата родина.

От една страна, партийната и държавната власт полагат немалко усилия и грижи за ромите: ликвидират напълно номадския начин на живот сред тях; въвеждат като господстващ уседналия начин на живот, изключение от който правят само отделни лица и семейства, но не и компактни групи от роми; ликвидирват като цяло безработицата, глада и мизерията; спомагат ромите да възприемат нови роли в своята тру-